an executor possit seruare sibi primam vacaturam vel aliam et interdicere collatori ordinario ne conferat. vide hodie tex. in.c.executor.et in.c.si capitulo.de conces.preb.lib.vi.et de executore dato ad compellendum. vide bonum textum in ca. si soli.cod.titu.lib.vi. per quem textu reprehenditur opinio huius glos.in fi.

De clerico egrotante vel debilitato. Rubrica.

Continuatur ad precedentia hoc ordine. Supra visum est de clericis non residentibus et de prebendis nō conferendis eisdem: sed quia dubitari poterat nunquid eis egrotātibus sint prouentus ecclesie subtrahendi: merito post precedentia subijcit istam rubricam.

1 Clericus licet infirmus percipit fructus sui beneficij.7. qđ intellige si ante infirmitatē residebat: alias secus.6.
2 Canonici possunt statuere super qualitate et quantitate distributionum.
3 Papa non potest priuare clericum suo beneficio sine causa. Papa non est tolerandus volens turbare statum ecclesiasticum sine causa rationabili.
4 Donatio facta a clerico sue cōcubine non valet: sicut nec facta a milite seculari.
Clericus nec miles seculi nō tenentur cedere bonis nec possunt conueniri vltra q̄ facere possint.
5 Priuilegia concessa militibus seculi: extenduntur ad clericos vbi est eadem ratio: alias secus.
6 Casus superueniens recipit declarationem scđm statum precedentem.
8 Famulus si infirmatur est alendus a domino: etiam in expēsis magni si non ratione famulatus saltem quia est diues et proximus.
Pauper potest intentare officium iudicis contra quēcunq̄ diuitem: vt sibi subueniat.
Episcopus tenetur subuenire pauperibus.
9 Salarium non debetur famulo infirmo: quando illud salarium sibi debetur ratione sue persone tantum: secus si datur contemplatione aliorum.
Potestas si morit: adhuc debetur suis heredibus salarium
10 Doctor vel aduocatus qui moriunt ante cop exercitiū finitū: an debeant habere salariū toti⁹ temporis vel pro rata.

1 Um percussio. †Clericus infirmus integre percipit beneficium sui fructus.h.d.ponit dictuz cuius rationē interserit.ibi: quia. Casus literalis. Quidam sacerdos infirmitate detentus non poterat ecclesie deseruire: propter quod episcopus suus subtrahebat ei cōsueta stipendia sua. sacerdos conquestus est domino pape. mandat papa illi episcopo q̄ propter hec cōsueta stipendia sua ei non subtrahat: sed omnia sibi que si sanus esset percipere posset: ministrare debeat.et q: alij exemplo huiusmodi essent deterriti: inueniri forte nō posset qui vellet ecclesie militare. Ber.
2 †Nota primo ibi: que consueta sunt q̄ in distributionib⁹ faciendis attenditur cuiusq̄ ecclesie cōsuetudo possunt etiā canonici inter se statuere vel consuetudinem inducere super qualitate et quantitate distributionum et modo distribuēdi: a iure tamen improbato.et p hoc bo.glos.in.c.veniēs.de verbo.sig.lib.vi.et per Inno.in.c.cū consuetudinis.s.de consue.
3 †Not.ij.ibi: exēplo deterriti q̄ clerici nō debent inhumaniter tractari: ne alij terreantur a clericatu. hoc enim videtur turbare statum ecclesiasticum nedum presentem: sed etiam futurum. Et potest adduci hec ratio multū no.in argu.q̄ cleri
a cus[a] nō dz priuari beneficio suo sine causa: etiā per romanuz ponti. nam si existente infirmitate et sic impotentia seruiendi nō debet subtrahi beneficium ne ex hoc turbetur status ecclesie. ergo multo forti⁹ vbi nulla subest causa rationabilis: papa autem nō est tolerandus volens turbare statum ecclesiasticum sine causa rationabili: vt no. dicit Inno.in.c.quanto.
4 de consue. sed de hoc in disputatione dicetur pleni⁹. †Nota ibi: militaret ecclesie: q̄ quilibet clericus dicitur miles dei et militat in ecclesia: pro hoc text.cum glos.xj.q.j.christianus. xxiij.q.viij.reprehensibile. Ex quo infertur q̄ quēadmodum non valet donatio facta concubine per militem seculi: vt in l.ij.C.de dona.inter virū et vxo.et ita nec donatio facta cōcubine per clericum: cum sit miles celestis et honorabilior q̄ secularis miles.xcvi.distin.in.c.duo sunt.et ita disputando tenuit Rich. malum.et sequitur Bar.in.l.affectionis.ff.de dona.et vide quod no. Joan.and.in.d.c.de his.j.de sepul. quod bene notabis: pro hoc facit glo.no.que communiter tenetur in.l.miles.ff.de re iudi.que vult q̄ sicut propter debita miles seculi non tenetur cedere bonis: nec potest conueniri vltra q̄ facere potest: ita nec miles dei. de hoc dicā plene in.c. Odoardus.de solu.et in.c.ij.de pig.et vide aliam glo.in fini
b li.in.l.stipendia.C.de excep.rei iudi.que dicit q̄ sicut stipendia militum[b] non sunt capienda pro executione sententie: sic
5 nec stipendia clericorum. †Ex his omnibus conclude notabilem regulam q̄ priuilegia tributa militibus seculi debent obseruari quoad milites dei quod intelligo in casibus in quibus subest eadem ratio. arg.c.generaliter.xvi.q.j. hoc dico quia militi seculari non imputatur ignorantia iuris cū habeat vacare armis.l.j.et quod ibi not.C.de iur.et fac.igno. et no.j.q.iiij.in.§.notandum. sed militi dei non ex toto parceretur cum ipse possit intendere scientie et studio literaruz. de
6 quo vide quod no.in regula ignorantia.li.vj. †Nota ibi: quecūq̄ ei si san⁹ esset etc. q̄ clerico egrotanti nihil est subtrahendum de his que consueuit percipere in sanitate. infirmitas ergo fingit eum residere et interesse diuinis. et intellige hoc quando infirmitas est causa immediata non deseruiendi: nam si prius non residebat: infirmitas superueniens non tamen excusat eum vt dicunt hic docto. et bene et latius dixi a in.c.ad audientiā.de cleri.non resi.nā casus superueniēs recipit declarationem secundum statum precedentem: vt in.c.
7 maiores.j.de baptis. †Not. vltimo ibi: exiguitate. q̄ de oī distributione prouentuū ecclesie seu qualitercūq̄ occurrentiū debet infirmus habere portionem quam solitus erat percipere tempore sanitatis quantumcunq̄ talis portio sit exigua et modica. et hodie clarius prouisum est in distributionibus quotidianis vt egroto non denegentur de cleri.non resi.c. vno.li.vj. Sed contra hunc tex. facit principiū.c.vbi narratur q̄ iste canonicus iuit personaliter ad papam ergo nō erat morbo detentus. solu. poterat esse talis infirmitas que impediebat deseruire ecclesie nō autem ambulare: quia for-
8 te amiserat officium lingue. †In glo.fi. ibi pascendi sunt b etc. not. bene glos. q̄ dominus tenetur pascere famulos suos tempore infirmitatis: sed dubitatur nūquid teneatur ad omnes impensas: forte enim eget magna cura et diuturna et in medicis est exponenda magna quantitas pecunie: de hac.q. c vide per Barto.in.l.si cum dotem.§.sin autem.ff.sol.matri. et in.l.in rebus.ff.commo.et concludit q̄ ad magnas expensas non tenetur.arg. illius legis in rebus. quod intellige ratione famulatus sed alia ratione quia proximus si ille non d habeat vnde sibi subueniat potest implorare officium iudicis contra eum vt sibi subueniat si est soluendo. et idem po-
c test facere pauper contra quemcunq̄ diuitem.[c] vide tex.cum glos.no.xlvij.di.in.c.sicut. facit.c.pasce.lxxxvi.dist. et maxime episcopi tenentur subuenire pauperibus et his qui non possunt manibus laborare.lxxxij.dist.c.j.xij.q.j.in.c.videntes.
9 †An autem famulo infirmo debeatur salarium: et communiter tenetur q̄ non[d]: quia casus contingens in personaz
d illius qui locabat operas suas liberat cōductorem a prestatione mercedis.l.si vno.§.idem cum quid.et quod ibi not.ff. loc.et not.in.d.l.in rebus. hoc tamen limita quando salariuz debetur alicui ratione persone sue duntaxat. secus autem si datur sibi etiam ex contemplatione aliorum vt datur potestati. habet enim soluere suis iudicibus et alijs famulis suis. de quorum obligatione nō liberatur per mortem. vnde cum heredes defuncti teneant illis soluere ex quo conducti sunt: ita et potestas potest petere salarium ab eo qui eum conduxit. de quo dicendum vt plene no.in.l.diem functo.ff.de offi.
10 asses. †Quid autem in doctore et aduocato qui decesserunt non finita conducta seu causa aduocationis: nunquid eorum heres debeat habere salarium totius temporis: an vero tenetur pro rata seruitij seu temporis: dic vt no. per gl.et Barto.in.l.j.ff.de var.et extraor.cogni. et vide aliquas rationes Barto.in.d.l.diem functo. et ad materiam vide Inno.in.c. propter sterilitatem.j.de loca.

1 Presbyter qui caret medietate manus cum duobus digitis missam non potest celebrare: alios vero sacerdotales actus potest exercere.
2 Presbyter infirmus vel debilitatus qui non posset nisi cum scandalo celebrare: est inhabilis ad celebrandum.
3 Presbyter qui non potest ascendere ad altare sine baculo: non est permittendus celebrare: alias secus.
4 Presbyter deformis vel debilitatus non est irregularis: sed inhabilis ad celebrandum.

1 Resbyterum. †Presbyter cui mediatas palme cuz duobus digitis est abscisa missam non celebrat: sed cete-

[Marginal notes:]

Sebasti. Sapia.

a Qđ cleric⁹. Cōtrariā opini. late firmat Feli.in.c. que in ecclesiarū. col.ij. vsi. recipit modo hoc fm mē bzū.s.ō constitu. quādo aūt papa non sit tolerādus faciens ꝯ statū ecclesie tangit idez Fel.i.c.si quādo. col.v.s.ō rescrip.

b Stipēdia militū. adde vt per Anchar. consilio ccclxxix.

c Diuitē. adde Ro.singu.suis folio.xiij.

Anto. Francis.

d An famul⁹ infirm⁹ debeat hre salariū p tpe īfirmitatis habet p bar.et doc.i.l.diē functo.ff.de offi. asse.i ꝯsil.qđ inc. quidā sergili⁹.et c.cōsuetudinē. in §.qui vero.de cle. nō resi.et vide gl. doct.et Flor.in.l. arboribus.§.ō illo.hic allega.et adde q̄ si factus sanus seruiat dn̄o quatenus seruiuisset nō infirm⁹ dz hre salariū ad qđ vide bal.in.l. si.ad si.C.de ꝯdi. inser. et ibi idem dicit in stipendiario: cuius tn̄ contrariuz simplr tz bar.i.l.ope.ff.de vsufru.leg.et idez bar.p illū tex.i.l. si vno.in.§.item cū quidaz.ff.loc. vbi etiā per alex. et vide etiā alexā. in.§.si autē in seruissimo hic alleg. et ad materiam vide Spec.in ti.de loc.in.§.v. versi. hic etiam allega.